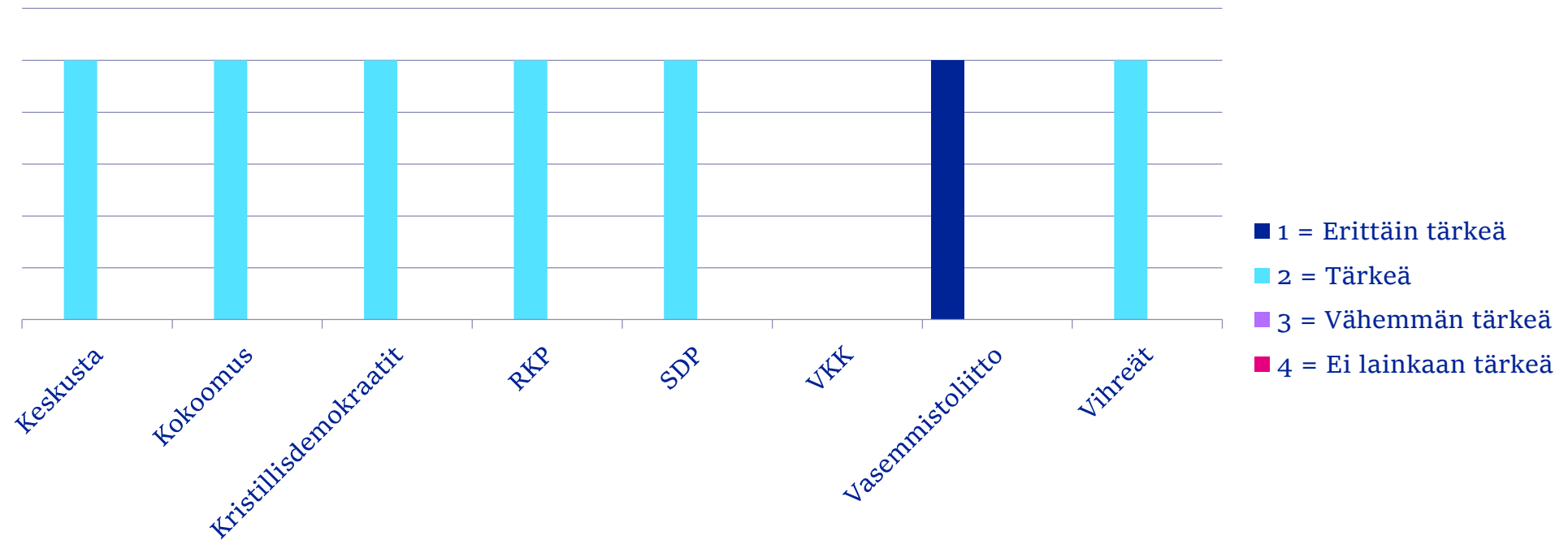

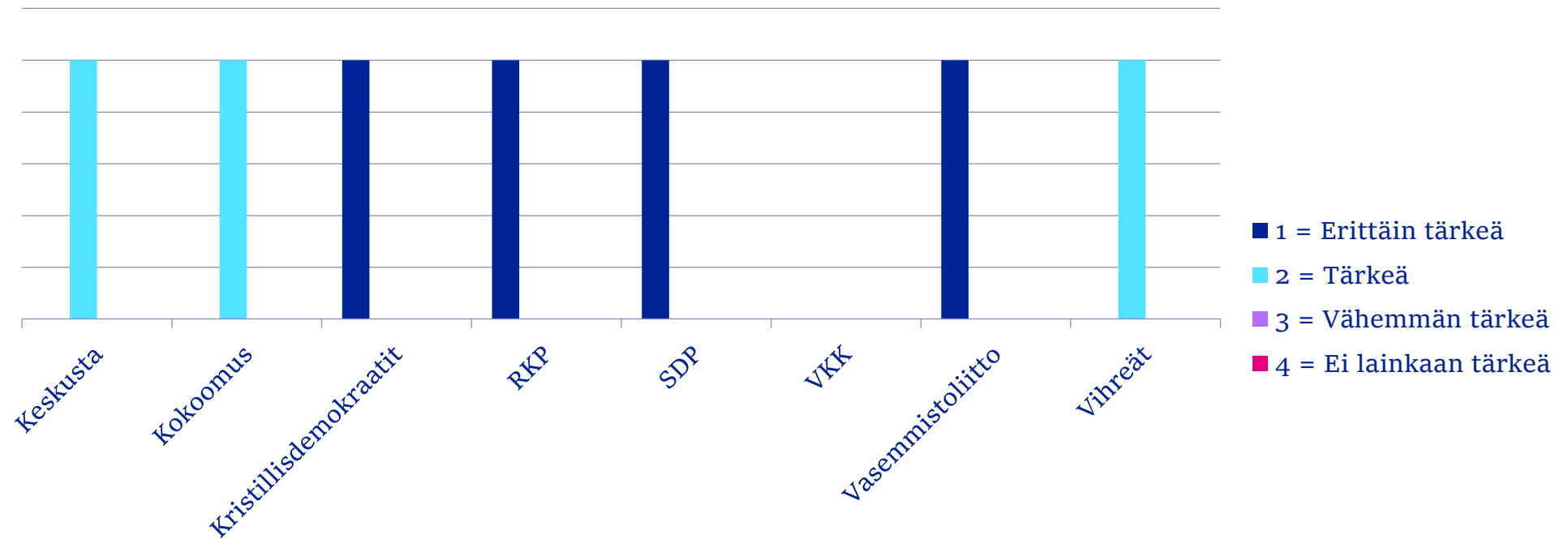

OAJ:n kysely
eduskuntapuolueille
opettajarekisteristä
tammikuu 2022

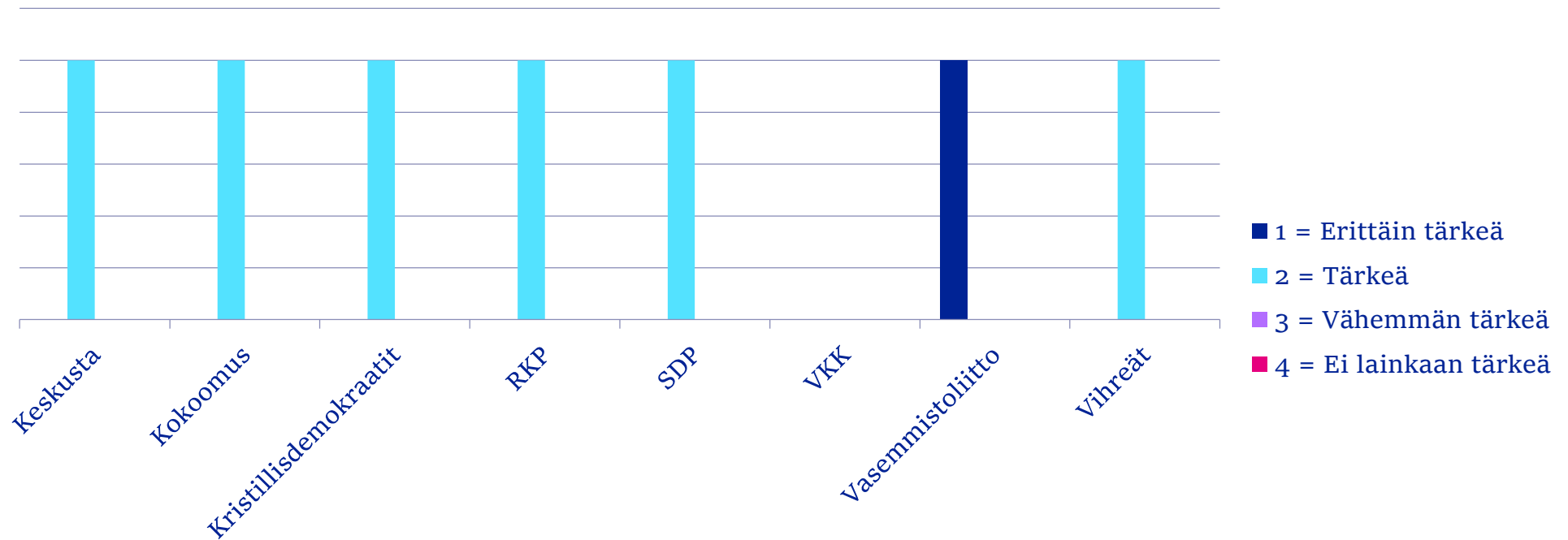
Käytettävissä on ajantasainen tieto siitä, kuinka montaa oppijaa opettaa henkilö, jolla ei ole opettajan kelpoisuutta.

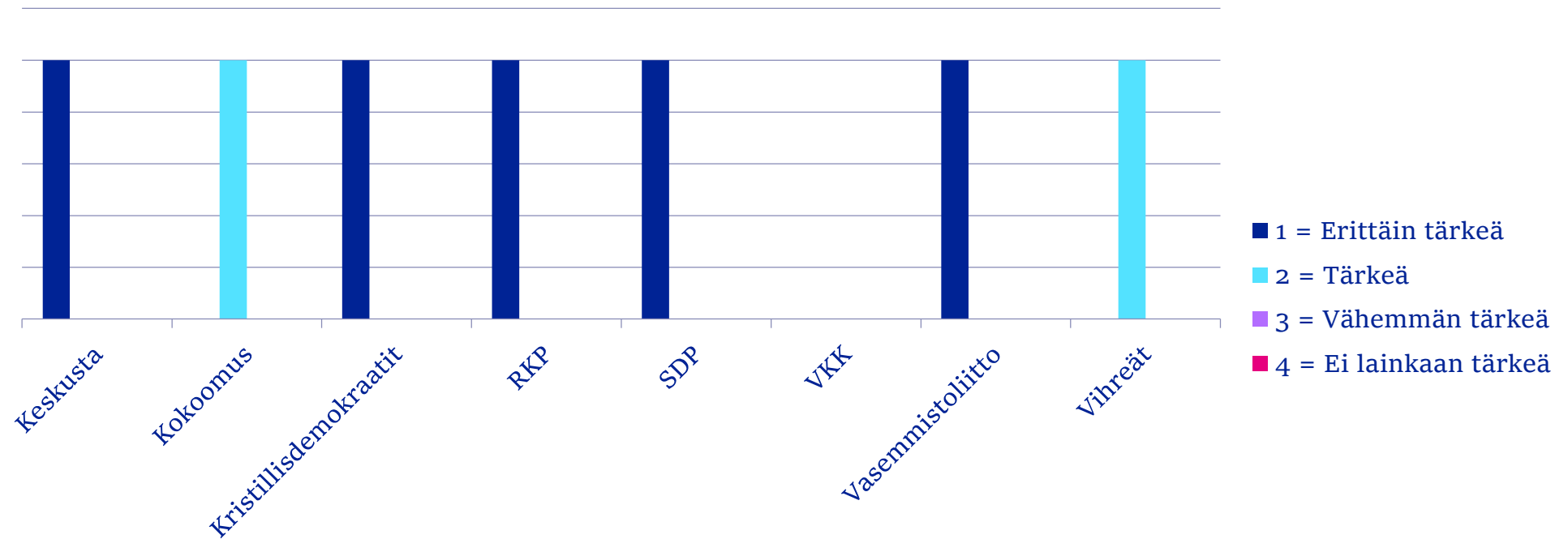
Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjillä kaikkialla Suomessa on saatavissa kelpoisia esihenkilöitä ja opettajia avoimina oleviin virkoihin ja toimiin.

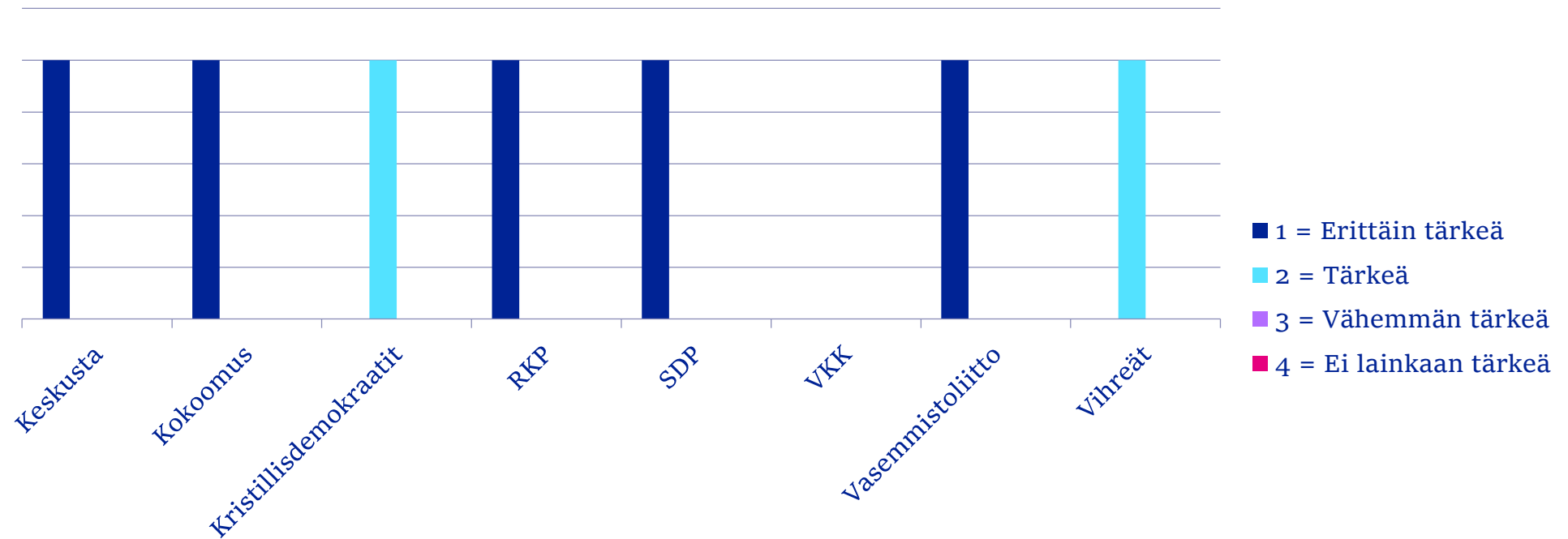
Tiedämme paljonko opettajat osallistuvat täydennyskoulutukseen ja onko osallistumisella ollut vaikutusta opetukseen.

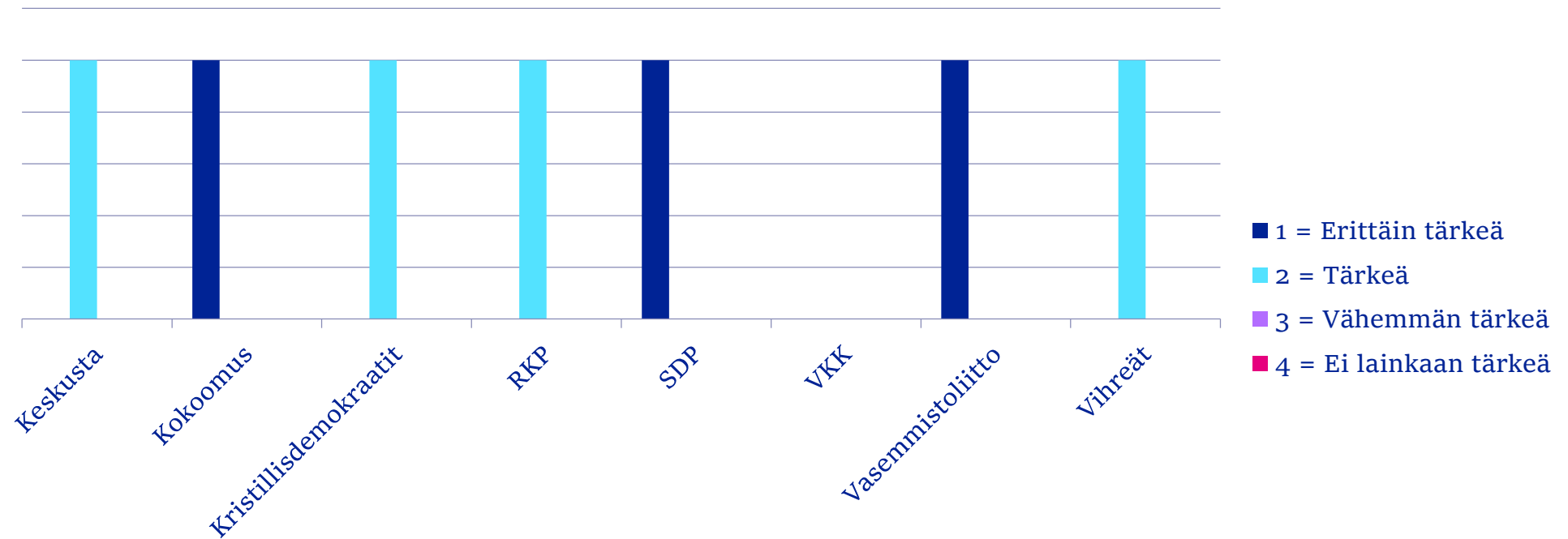
Käytössä on ajantasainen tieto, paljonko on olemassa kelpoisia opettajia, jotka voivat antaa opetusta suomen, ruotsin, saamen tai viittomakielellä.

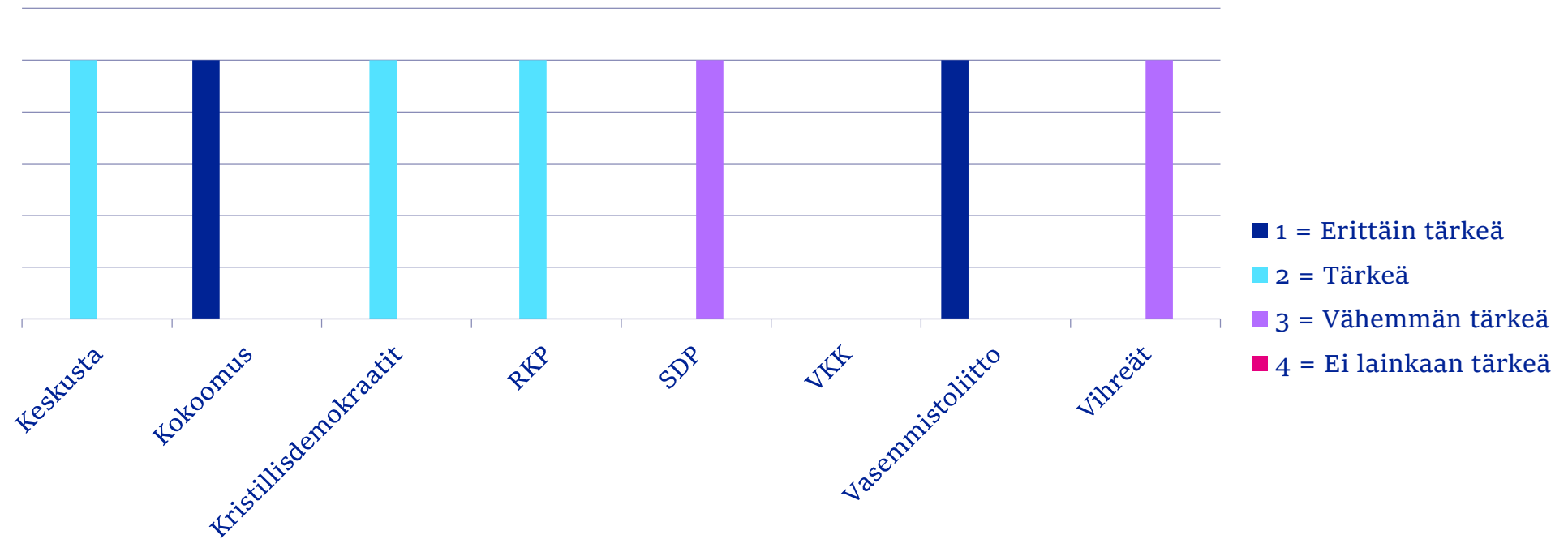
Lainsäädännön valmistelun ja päätöksenteon tueksi on käytettävissä ajantasaista ja luotettavaa tietoa kaikkien kelpoisten opettajien määrästä sekä heidän kaikista eri kelpoisuuksistaan.

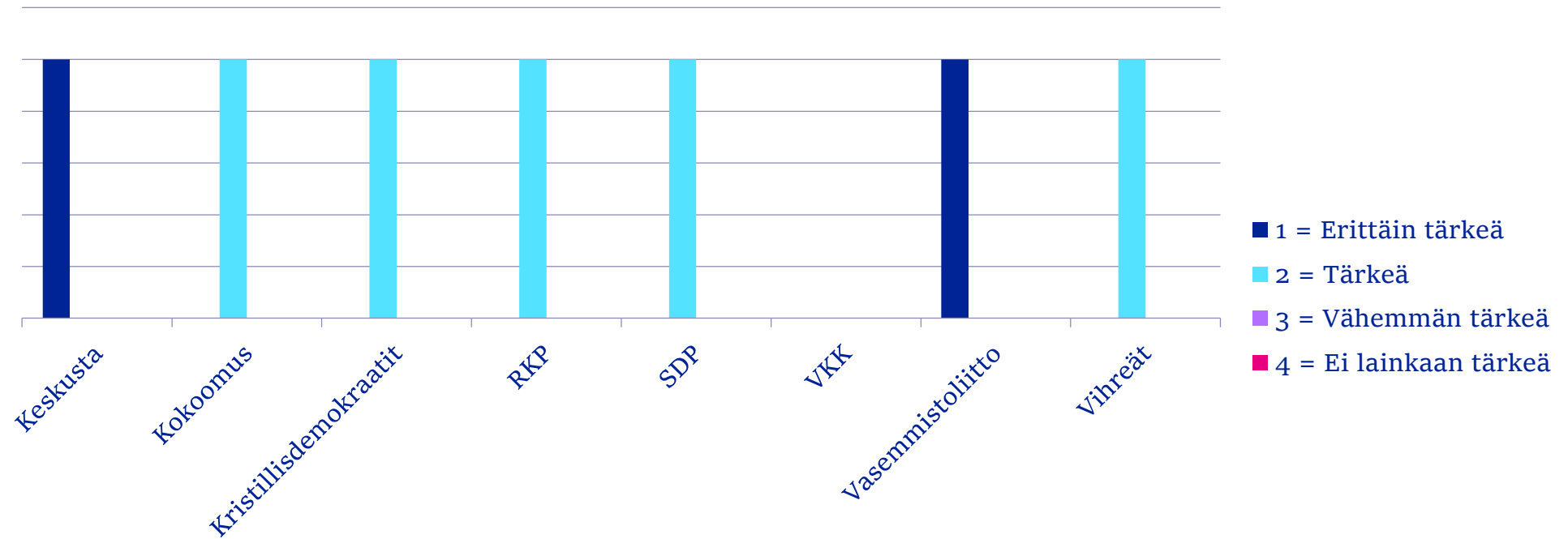
Kohdennettaessa resursseja eri opettaja- ja oppilasryhmiin (esim. ryhmäkoon pienentäminen ja PD - raha), saadaan vaivatta suoraan rekistereistä tietoa toimien vaikutuksista.

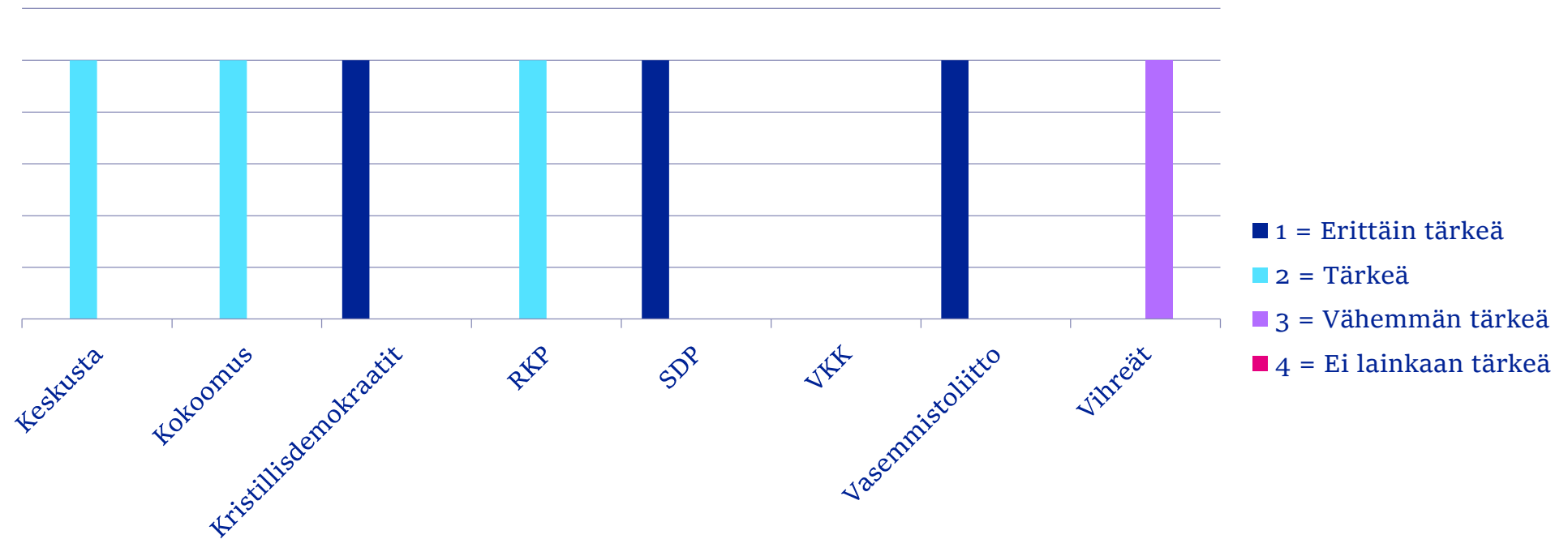
Teemme toimia, joilla vähennetään rehtoreilla ja opettajilla teetettyjen kyselyiden määrää.

Opetusalan esihenkilöiden ja opettajien alueellisesta sijoittumisesta alalle seurataan.

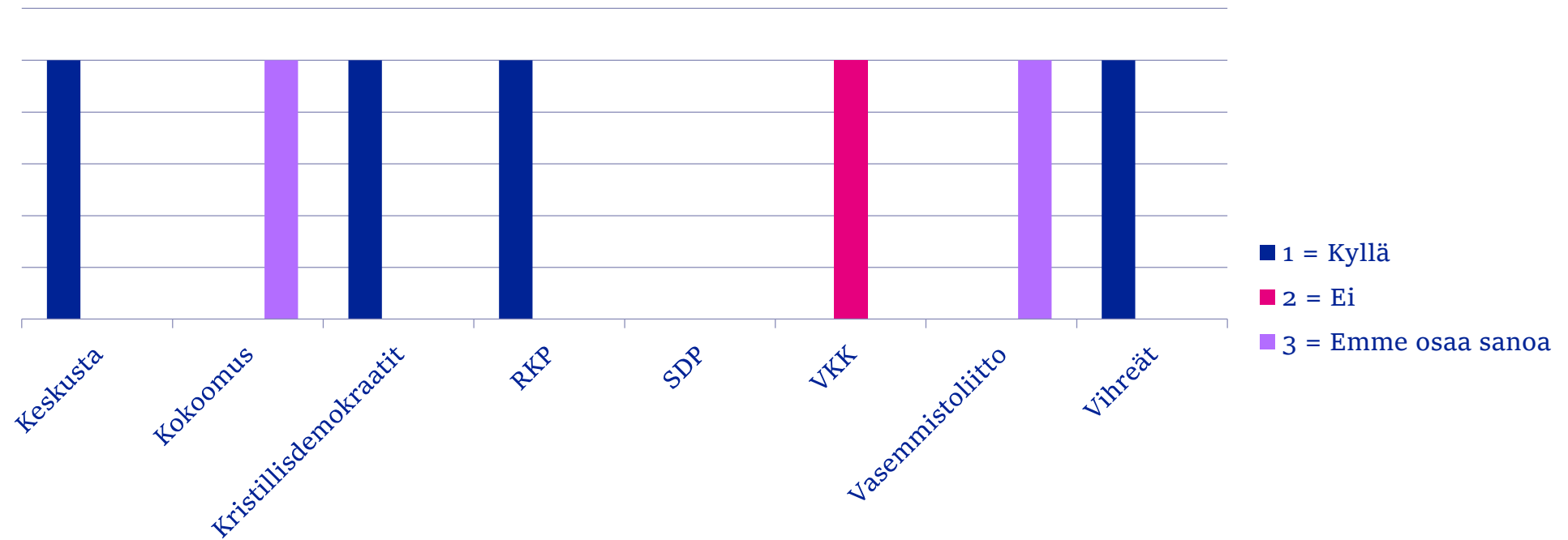
Käytössä on luotettavaa ja ajantasaista tietoa opetusalan esihenkilöiden ja opettajien uraliikkuvuudesta alan sisällä ja alalta pois.

Puolueiden yleisiä kommentteja edellisiin kysymyksiin

- Keskusta: on suhtautunut myönteisesti opettajia koskevan tiedonkeruun uudistamiseen ja kehittämiseen. Opettajarekisterille on olemassa selkeät perustelut. Se voitaisiin perustaa myös vaiheittain. Rekisteri ei olisi julkinen vaan palvelisi koulutuksen kehittämistä. Rekisteristä olisi mahdollista saada tietoa kelpoisten opettajien määristä, jotta voidaan ennakoida opettajien koulutustarpeita sekä valtakunnallisella, että alueellisella tasolla. Näistä syistä asian edistäminen on Keskustan mielestä tärkeää.
- RKP: Opettajarekisterin tulisi olla kattava, jotta päätöksentekijöillä olisi mahdollisuus saada laaja kuva tehdyistä päätöksistä ja niiden vaikutuksista.
- KD: Tiedonkeruu päätöksenteon tueksi on tärkeää – ilman sitä on mahdotonta tehdä seurantaa alan kehityksestä. Tiedonkeruun muotoa tärkeämpää on sen pitkäjänteisyys ja kerättävän tiedon relevanssi. Rekisterin perustamista puoltaa ajantasaisuus ja tiedonkeruun saaminen osaksi prosesseja ajoittaisten kyselyjen sijaan. Toisaalta on huolehdittava, että rekisteri aidosti auttaa kehittämään koulutuksen tasoa ja palvelee lasten etuja laajasti, eikä muodostu vertailun välineeksi, jolla opetuksenjärjestäjiä arvotetaan keskenään. Siksi rekisterin käyttömahdollisuudet ja tietosuojan taso onkin toteutusvaiheessa määriteltävä huolellisesti niin, ettei yksittäisten hakujen mahdollisuutta ole, vaan tietoja luovutetaan massamuotoisena ainoastaan lakisääteisten tiedonsaantioikeuksien perusteella kuten selvityksessä esitetään.
- Kaikki yllä olevat asiat ovat toki tärkeitä, mutta yksin opettajarekisteri ei välttämättä näihin kaikkiin anna vastausta vaan tueksi tarvitaan muitakin selvityksiä (esim täydennyskoulutuksen vaikutus opetukseen) On mahdollista, että rekisterin perustaminen on työläämpi ja kalliimpi prosessi kuin selvitys antaa ymmärtää. Uuden rekisterin perustamista täytyy myös harkita suhteessa siihen, saataisiinko nykyistä tiedonkeruuta kehittämällä aikaan vastaavat hyödyt vähemmällä työllä ja kustannuksilla. On myös tärkeä kysymys, onko opettajarekisterin tarkoitus kattaa kaikki opettajat jossain vaiheessa. Varhaiskasvatuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa opettajatilanne ja kelpoisuuskysymykset ovat ehkä akuutimpia kuin perusopetuksessa ja selvityksessä ne eivät tulisi ensivaiheessa mukaan.
- VAS.:Kaikki yllä olevat asiat ovat toki tärkeitä, mutta yksin opettajarekisteri ei välttämättä näihin kaikkiin anna vastausta vaan tueksi tarvitaan muitakin selvityksiä (esim täydennyskoulutuksen vaikutus opetukseen) On mahdollista, että rekisterin perustaminen on työläämpi ja kalliimpi prosessi kuin selvitys antaa ymmärtää. Uuden rekisterin perustamista täytyy myös harkita suhteessa siihen, saataisiinko nykyistä tiedonkeruuta kehittämällä aikaan vastaavat hyödyt vähemmällä työllä ja kustannuksilla. On myös tärkeä kysymys, onko opettajarekisterin tarkoitus kattaa kaikki opettajat jossain vaiheessa. Varhaiskasvatuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa opettajatilanne ja kelpoisuuskysymykset ovat ehkä akuutimpia kuin perusopetuksessa ja selvityksessä ne eivät tulisi ensivaiheessa mukaan.

Kannattaako puolueenne opettajarekisterin perustamista Suomeen tällä hallituskaudella?

Puolueiden kirjalliset täsmennykset vastaukseen kannattaako opettajarekisteriä

Kesk.: Mikäli keväällä tehtävä jatkovalmistelu puoltaa opettajarekisterin perustamista, Keskusta kannattaa sitä.

Kok.: Rekisterin perustaminen ei itsessään tuo yhtään uutta kelpoista opettajaa. Rekisteri ei vaikuttaisi myöskään opettajien kelpoisuuksiin, joista jo tällä hetkellä säädetään asetuksella. On myös aito huoli, että rekisteristä aiheutuvat kustannukset tulevat jatkossa rasittamaan kuntia ja koulutuksen järjestäjiä. Selvityksen taloudelliset arviot eivät myöskään ole yksiselitteisiä, minkä vuoksi on tärkeää, että näitä arvioidaan vielä ennen lopullisia päätöksiä rekisterin perustamisesta.

RKP.: Olisi tärkeää saada ajankohtaista tietoa varsinkin kelpoisten opettajien määrästä. Opettajarekisterin avulla tämä olisi mahdollista. On kuitenkin hallituksen tehtävä arvioida, onko rekisterin käynnistäminen tämän hallituskauden aikana mahdollista ja aikataulu on tämän osalta haasteellinen. Mikäli rekisteri päätetään käynnistää, vaihteittainen eteneminen selvitysryhmän ehdotuksen mukaan on varmasti hyvä vaihtoehto.

Vih.: Lähtökohtaisesti Vihreät kannattaa opettajarekisterin valmistelun aloittamista nopeasti. Hankkeen toteuttaminen edellyttää riittävän rahoituksen löytymistä Julkisen talouden suunnitelman puitteissa.

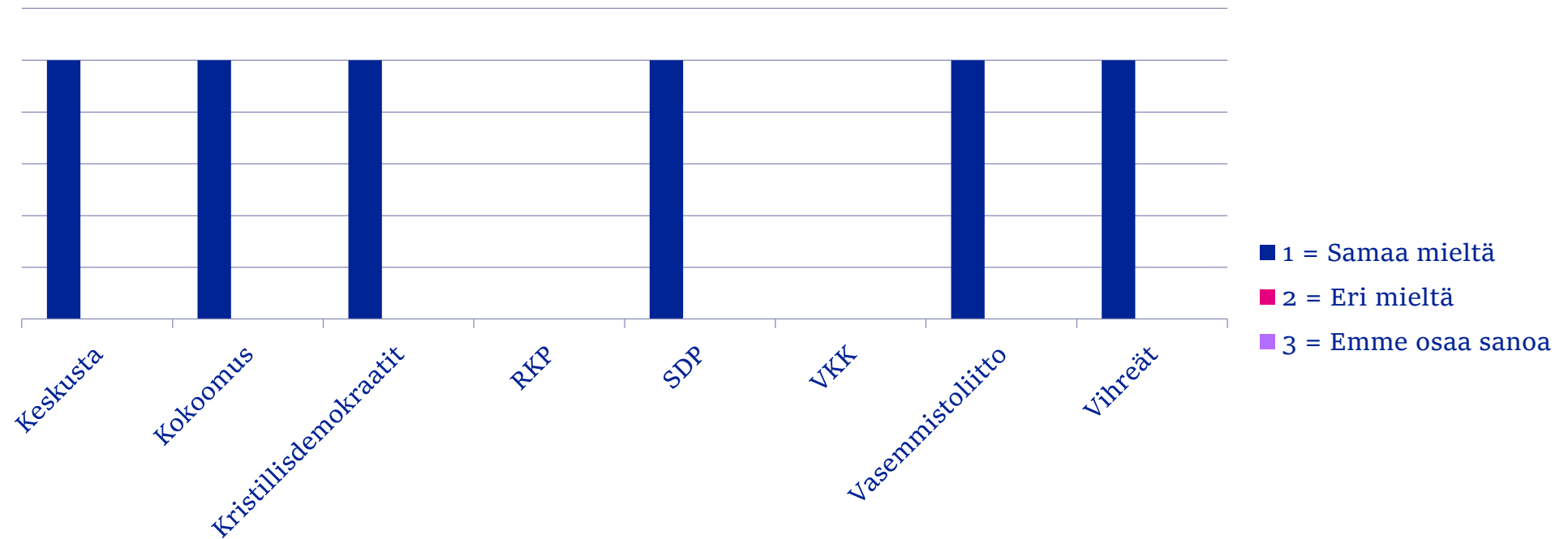
SDP: Selvitys rekisterin perustamisesta on kiinnostava ja sen perustamista tulee selvittää eteenpäin. Koska perustamisen kuluihin ei ole varattu kehyksissä tai hallitusohjelmassa nykyisellään resursseja, perustaminen nopealla aikataululla vaatisi hallituspuolueiden yhteistä päätöstä ja priorisointia tilanteessa, jossa pandemian aiheuttamat kustannukset vaativat lisäpanostuksia. TEM:ssä on käynnissä eri alojen tarpeita kartoittava työryhmätyö, joka käsittelee myös opetussektoria. Osana tätä työtä sekä erikseen rekisterin perustamiseen tähtäävää jatkotyötä voidaan kuitenkin edistää niin, että edellytykset perustamiselle ovat nopeasti olemassa. Asia on syytä nostaa käsittelyyn eduskuntavaalien jälkeen hallitusneuvotteluissa.

KD: Kristillisdemokraatit pitää opettajatiedonkeruuta ja tietopohjaista päätöksentekoa tärkeänä. Sen vuoksi olemme periaatteessa avoimia opettajarekisterin perustamiselle. Tehty selvitys antaa hyvän pohjan rekisterin valmistelulle, mutta kiire ei yleensä ole hyväksi hankkeissa, joissa rakennetaan tietojärjestelmiä. Juuri siksi asiasta pitäisi olla sellainen parlamentaarinen yhteisymmärrys, ettei hallituksen vaihtuminen uhkaa hankkeen toteutusta tai aikataulupaine johda kalliiksi tuleviin huolimattomuustekijöihin.

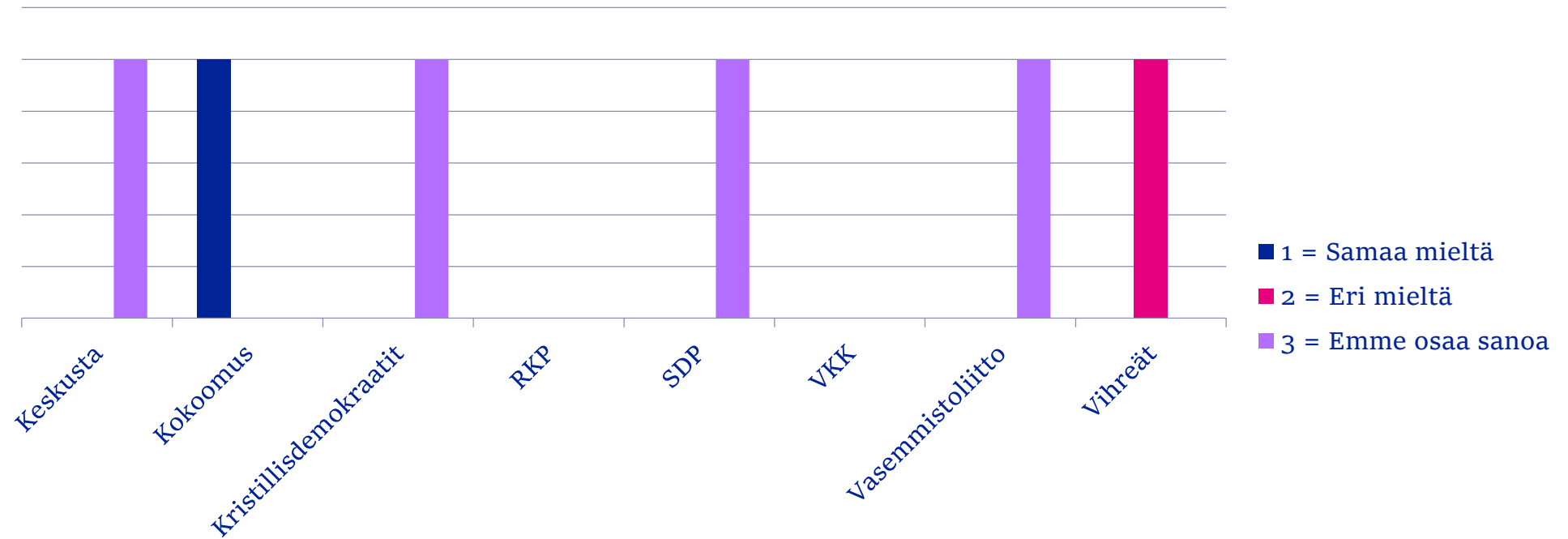
Vas.: Tällä kaudella rekisterin perustaminen tuskin onnistuu ihan aikataulullisista syistä, koska lausuntokierroksella voidaan saada vielä uutta tietoa perustamiseen liittyen. Valmistelutyö vie myös oman aikansa ja kustannuksista on hyvä olla varmistunut käsitys.

VKK.: Täysin turha rekisteri, joka rikkoisi räikeästi yksityisyydensuojaa. Tässähän poliittinen ammattijärjestö pyrkii saamaan otetta koko opettajakunnasta ja pyrkii päästä valvomaan, että vain heidän aivopesunsa mukaiset opettajat olisivat kelpoisia.

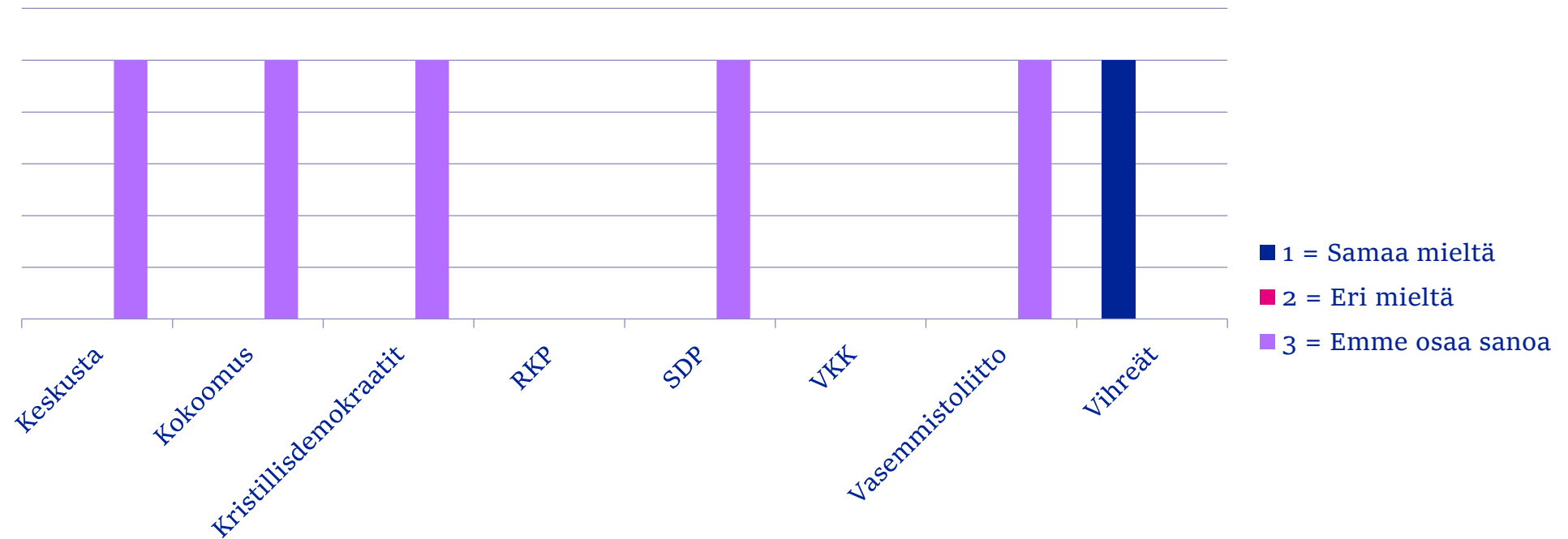
On hyvä, että arvio pohjaa vastaavan kaltaisten aiemmin perustettujen rekistereiden toteutuneisiin perustamis- ja ylläpitokustannuksiin.

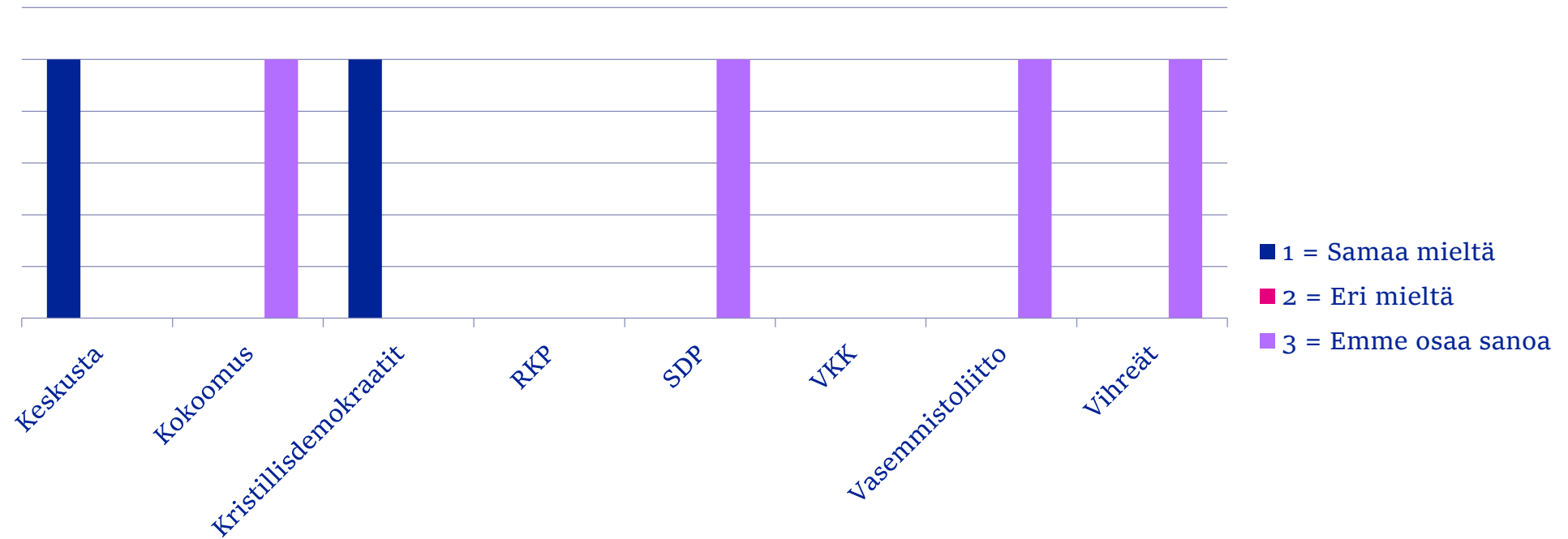
Kustannusarvioon liittyvien epävarmuuksien vuoksi, emme vielä kannata perustamista.

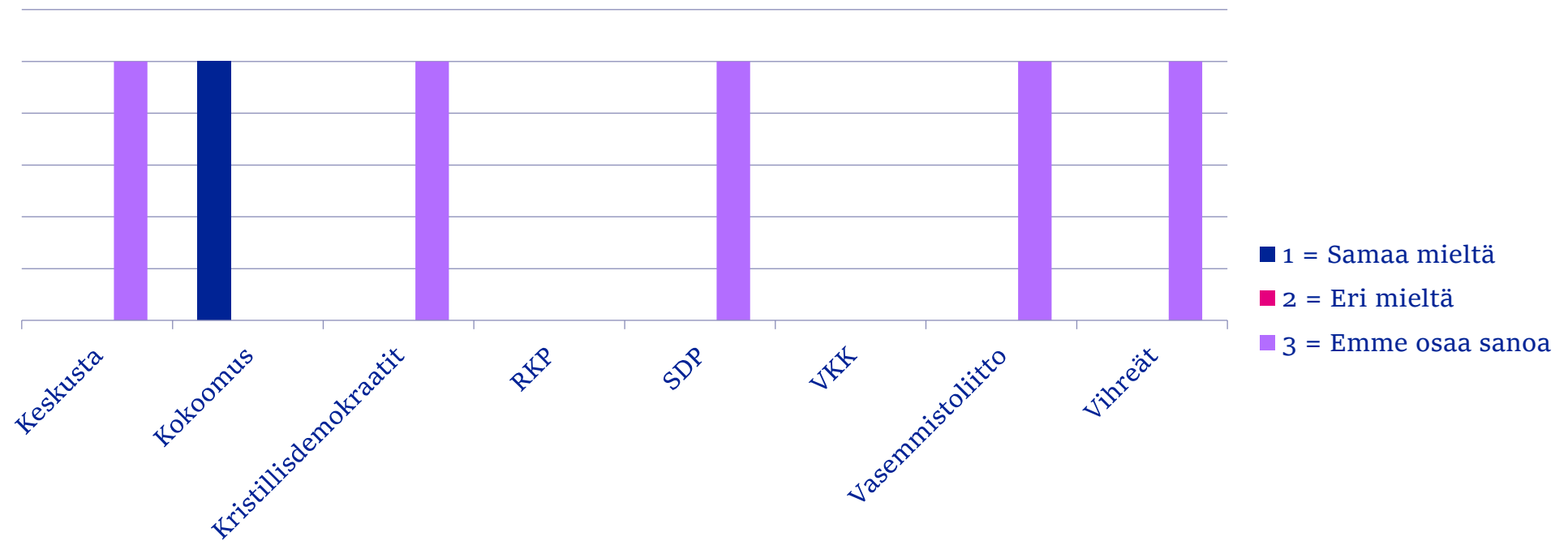
Kustannusarvion mukainen rahoitus on varattava rekisterin perustamiseen seuraavassa kehysriihessä.

Rekisterin perustamisessa pitää varautua siihen, että se voi vaatia lisärahoitusta.

Opetuksen- ja koulutuksen järjestäjillä on lakisääteinen velvollisuus pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaisille niiden määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot. Opettajarekisteriin toimitettavat tiedot kuuluvat tähän velvoitteeseen, eikä tietojen toimittamisesta aiheudu korvattavia kuluja opetuksen ja koulutuksen järjestäjille.

Puolueiden kirjalliset kommentit rahoitukseen

- Kesk.: Keskustan näkemys on, että mikäli opettajarekisteri perustetaan, sen kustannusten kattamiseen on erilaisia vaihtoehtoja. Emme ota kantaa vielä tässä vaiheessa niiden välillä. Selvää on, että jos rekisteri päätetään perustaa, siitä aiheutuu jonkinlaisia kustannuksia.
- RKP: Hallitus päättää opettajarekisterille mahdollisesti kohdistuvasta rahoituksesta kehys- ja budjettiriihissään. Tässä vaiheessa on ennen aikaista ottaa kantaa sen mahdolliseen rahoitukseen tämän hallituskauden aikana.
- SDP: On tärkeää, että rekisterin perustamisen kustannuksia ja työtä niin Opetushallitukselle kuin opetuksen ja koulutuksen järjestäjille selvitetään tarkemmin, jotta päätöksiä voidaan tehdä parhaan käytettävissä olevan tiedon varassa. Koska perustamisen kustannuksiin liittyy vielä epävarmuuksia, eikä asiasta ole sovittu hallitusohjelmassa, ei tässä kohtaa voida sitovasti ottaa kantaa perustamiseen. Asia itsessään on tärkeä ja kiinnostava ja sen jatkoselvittämistä SDP kannattaa.
- KD: Opettajarekisterin toteuttamis- ja ylläpitokustannuksia on arvioitava realistisesti aiempaan kokemukseen perustuen, ja varauduttava myös siihen, että kustannukset ovat arvioitua suuremmat. Mitä tulee aikatauluun ja kehysriiheen, on opetusala ja koulutussektori arvioitava kehysriihessä kokonaisuutena ja panostettava rajalliset resurssit siihen, mistä on eniten hyötyä oppilaiden oppimisen ja työntekijöiden hyvinvoinnin näkökulmasta, jotta selviämme mahdollisimman hyvin korona-ajan jättämästä oppimis- ja hyvinvointivajeesta. Opettajarekisteri toteutuessaan antaisi tietoa alan opetusalan pitovoimasta, mutta sitäkin tärkeämpää on pikaisesti panostaa asioihin, joiden jo nykytiedon valossa tiedämme olevan muutoksen tarpeessa, kuten opettajien työhyvinvointi, vaatimukset suhteessa resursseihin sekä hallinnollisen työn ja hanketyön määrä.
- Vas: Kustannukset eivät ole vielä täysin tarkentuneita. Vaikka kunnilla onkin velvollisuus tietoa toimittaa, voi uudesta järjestelmästä koitua kustannuksia käytännön tasolla. Voi olla myös, että ministeriössä tulee vastaan uusia kustannuksia. Jotta rekisteri voitaisiin perustaa, tulisi olla lupaus jatkuvasta rahoituksesta niin kauan ennen kuin kaikki opettajaryhmät on rekisterissä mukana.

Tutustu ja seuraa: oaj.fi opettaja.fi   [@oajry](https://www.instagram.com/oajry)